

Међународни научни скуп

НОВИ ХОРИЗОНТИ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Универзитет у Београду
Учитељски факултет
28.5.2022.

Књига резимеа

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ

HUTE
ÉC-LE
PÉDAGOGIQUE
BEJUNE

University of Maribor
Faculty of Education

Facultatea de
Științe ale Educației
Psihologie și Asistență Socială

Sveučilište u Zagrebu
Učiteljski fakultet

Иновације
у настави

International Scientific Conference

NEW HORIZONS IN EDUCATION

University of Belgrade
Teacher Education Faculty
28 May 2022

Book of Abstracts

Међународни научни скуп

НОВИ ХОРИЗОНТИ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Књига резимеа

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ

28. мај 2022.

Београд

Međunarodni naučni skup

NOVI HORIZONTI VASPITANJA I OBRAZOVANJA

Knjiga rezimea

UNIVERSITY OF BELGRADE
TEACHER EDUCATION FACULTY

28. maj 2022.

Beograd

International Scientific Conference

NEW HORIZONS IN EDUCATION

Book of Abstracts

UNIVERSITY OF BELGRADE
TEACHER EDUCATION FACULTY

28 May 2022

Belgrade

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

Председница

проф. др Драгана Богавац, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

Чланови

проф. др Ивица Радовановић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

доц. др Софија Маричић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

проф. др Јелена Панић Мараш, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

проф. др Маријана Зељић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

проф. др Зорица Ковачевић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

проф. др Миланка Џиновић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

доц. др Ана Сарвановић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

проф. др Дејан Вук Станковић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

доц. др Наташа Јанковић, Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд, Србија

проф. др Маја Рауник Кирков, Педагошки факултет „Свети Климент Охридски“, Универзитет „Свети Кирил и Методиј“, Скопље, Северна Македонија

доц. др Небојша Митровић, Педагошки факултет, Универзитет у Источном Сарајеву, Бијељина, Босна и Херцеговина

проф. др Владимира Велички, Учитељски факултет, Свеучилиште у Загребу, Загреб, Хрватска

проф. др Габриела Келемен, Факултет за образовне науке, психологију и социјални рад, Универзитет у Араду „Аурел Влаику“, Арад, Румунија

проф. др. Аленка Липовец, Педагошки факултет, Универзитет у Марибору, Марибор, Словенија

проф. др Франческо Арчидијаконо, Универзитет за образовање учитеља BEJUNE, Бил, Швајцарска

др Рајка Ђевић, научни сарадник, Институт за педагошка истраживања, Београд, Србија

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Председница

доц. др Анђела Шошкић

Чланови

проф. др Мирсада Љајић Зукорлић

мср Ивана Мрвош

мср Анђела Ђуковић

мср Анђела Вилотијевић

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednica

prof. dr Dragana Bogavac, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

Članovi

prof. dr Ivica Radovanović, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

doc. dr Sofija Maričić, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

prof. dr Jelena Panić Maraš, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

prof. dr Marijana Zeljić, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

prof. dr Zorica Kovačević, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

prof. dr Milanka Džinović, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

doc. dr Ana Sarvanović, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

prof. dr Dejan Vuk Stanković, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

doc. dr Nataša Janković, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

prof. dr Maja Raunik Kirkov, Pedagoški fakultet „Sveti Kliment Ohridski“, Univerzitet „Sveti Kiril i Metodij“, Skoplje, Severna Makedonija

doc. dr Nebojša Mitrović, Pedagoški fakultet, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Bijeljina, Bosna i Hercegovina

prof. dr Vladimira Velički, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

prof. dr Gabriela Kelemen, Fakultet za obrazovne nauke, psihologiju i socijalni rad, Univerzitet u Aradu „Aurel Vlaiku“, Arad, Rumunija

prof. dr. Alenka Lipovec, Pedagoški fakultet, Univerzitet u Mariboru, Maribor, Slovenija

prof. dr Frančesko Arčidijakono, Univerzitet za obrazovanje učitelja BEJUNE, Bil, Švajcarska

dr Rajka Đević, naučni saradnik, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednica

doc. dr Anđela Šoškić

Članovi

prof. dr Mirsada Ljajić Zukorlić

msr Ivana Mrvoš

msr Anđela Đuković

msr Anđela Vilotijević

PROGRAMME COMMITTEE

President

Dragana Bogavac, PhD, Full Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Members

Ivica Radovanović, PhD, Full Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Sofija Maričić, PhD, Assistant Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Jelena Panić Maraš, PhD, Associate Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Marijana Zeljić, PhD, Associate Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Zorica Kovačević, PhD, Associate Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Milanka Džinović, PhD, Associate Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Ana Sarvanović, PhD, Assistant Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Dejan Vuk Stanković, PhD, Associate Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Nataša Janković, PhD, Assistant Professor, Teacher Education Faculty, University of Belgrade, Serbia

Maya Raunik Kirkov, PhD, Associate Professor, St. Kliment Ohridski Faculty of Pedagogy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia

Nebojša Mitrović, PhD, Assistant Professor, Faculty of Education in Bijeljina, University of East Sarajevo, Bosnia & Herzegovina

Vladimira Velički, PhD, Associate Professor, Teacher Education Faculty, University of Zagreb, Croatia

Gabriela Kelemen, PhD, Full Professor, Faculty of Educational Science, Psychology and Social Work, "Aurel Vlaicu" University of Arad, Romania

Alenka Lipovec, PhD, Full Professor, Faculty of Education, University of Maribor, Slovenia

Francesco Arcidiacono, PhD, Research Professor, University of Teacher Education BEJUNE, Biel, Switzerland

Rajka Đević, PhD, Research Associate, Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANISING COMMITTEE

President

Anđela Šoškić, PhD, Assistant Professor

Members

Mirsada Ljajić Zukorlić, PhD, Associate Professor

Ivana Mrvoš, MA

Anđela Đuković, MA

Anđela Vilotijević, MA

РЕЦЕНЗЕНТИ

Сања Благоданић
Драгана Богавач
Невена Буђевац
Зорица Веиновић
Вера Вечански
Ана Вујовић
Габријела Грујић Гарић
Милана Дабић
Маријана Зељић
Мирсада Зукорлић
Маја Игњачевић Соколовић
Наташа Јанковић
Зорица Ковачевић
Јасмина Ковачевић
Софија Маричић
Предраг Милосављевић
Зорана Опачић
Данимир Мандић
Јелена Панић Мараш
Бојан Марковић
Јасмина Милинковић
Гордана Мишчевић
Марија Павловић
Маријана Папрић
Љиљана Плазинић
Филдуза Прушевић Садовић
Ивица Радовановић
Вера Радовић
Мирослава Ристић
Ана Сарвановић
Дејан Вук Станковић
Александар Стојановић
Александра Стошић
Валентина Хамовић
Зорица Цветановић
Анђела Шошкић

RECENZENTI | REVIEWERS

Sanja Blagdanić
Dragana Bogavac
Nevena Buđevac
Zorica Veinović
Vera Večanski
Ana Vujović
Gabrijela Grujić Garić
Milana Dabić
Marijana Zeljić
Mirsada Zukorlić
Maja Ignjačević Sokolović
Nataša Janković
Zorica Kovačević
Jasmina Kovačević
Sofija Maričić
Predrag Milosavljević
Zorana Opačić
Danimir Mandić
Jelena Panić Maraš
Bojan Marković
Jasmina Milinković
Gordana Miščević
Marija Pavlović
Marijana Paprić
Ljiljana Plazinić
Filduza Prušević Sadović
Ivica Radovanović
Vera Radović
Miroslava Ristić
Ana Sarvanović
Dejan Vuk Stanković
Aleksandar Stojanović
Aleksandra Stošić
Valentina Hamović
Zorica Cvetanović
Anđela Šoškić

Научни скуп је организован у сарадњи са:

- Педагошким факултетом „Свети Климент Охридски“ Универзитета „Свети Кирил и Методиј“, Скопље, Северна Македонија
- Педагошким факултетом Универзитета у Источном Сарајеву, Бијељина, Босна и Херцеговина
- Учитељским факултетом Свеучилишта у Загребу, Загреб, Хрватска
- Факултетом за образовне науке, психологију и социјални рад Универзитета у Араду „Аурел Влаику“, Арад, Румунија
- Педагошким факултетом Универзитета у Марибору, Марибор, Словенија
- Универзитетом за образовање учитеља BEJUNE, Бил, Швајцарска
- Институтом за педагошка истраживања, Београд, Србија

Naučni skup je organizovan u saradnji sa:

- Pedagoškim fakultetom „Sveti Kliment Ohridski“ Univerziteta „Sveti Kiril i Metodij“, Skoplje, Severna Makedonija
- Pedagoškim fakultetom Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Bijeljina, Bosna i Hercegovina
- Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska
- Fakultetom za obrazovne nauke, psihologiju i socijalni rad Univerziteta u Aradu „Aurel Vlaiku“, Arad, Rumunija
- Pedagoškim fakultetom Univerziteta u Mariboru, Maribor, Slovenija
- Univerzitetom za obrazovanje učitelja BEJUNE, Bil, Švajcarska
- Institutom za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

This conference was organised in cooperation with:

- St. Kliment Ohridski Faculty of Pedagogy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia
- Faculty of Education in Bijeljina, University of East Sarajevo, Bosnia & Herzegovina
- Teacher Education Faculty, University of Zagreb, Croatia
- Faculty of Educational Science, Psychology and Social Work, “Aurel Vlaicu” University of Arad, Romania
- Faculty of Education, University of Maribor, Slovenia
- University of Teacher Education BEJUNE, Biel, Switzerland
- Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Садржај | Sadržaj | Contents

ПЛЕНАРНА САОПШТЕЊА | PLENARNA SAOPŠTENJA | PLENARY LECTURES

Александар Тадић	
Вреди ли борити се за васпитање?.....	22
Aleksandar Tadić	
Is it worth fighting for education in the classic sense?	24
Сузи Стајлс	
Децентрализовање улоге професора – Пет принципа да побољшамо услове учења студентима који нису попут нас.....	25
Suzy Styles	
De-centering the Professor – Five principles to enhance learning environments for students who are less like us.....	26

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ ДИЛЕМЕ У ПРОЦЕСУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА VASPITNO-OBRAZOVNE DILEME U PROCESU NASTAVE I UČENJA EDUCATIONAL DILEMMAS IN THE TEACHING AND LEARNING PROCESS

Petra Furlan, Katarina Pirih	
Izazovi primene dečije literature za učenje prirodopisnih sadržaja u predškolskom razdoblju	27
Petra Furlan, Katarina Pirih	
Using children's literature to teach science based concepts in early childhood	29
Саша Марковић	
Изазови и савремени одјек просветне делатности Ђорђа НАТОШЕВИЋ	30
Saša Marković	
Challenges and contemporary echoes of Đorđe Natošević's educational activities	31
Катарина Путица	

Четворослојни тестови као начин провере концептуалног разумевања садржаја хемије.....	32
Katarina Putica	
Four-tier tests as a means for the assessment of conceptual understanding of chemistry content.....	33
Вера Радовић, Теодора Тодовић	
Моралне вредности у програмима наставе од првог до четвртог разреда основне школе.....	34
Vera Radović, Teodora Todović	
Moral values in national curriculum from first to fourth grade of elementary school	35
Марија Којовић Трапарић, Сања Благоданић	
Знања и заблуде ученика четвртог разреда о плутању и тоњењу тела	36
Marija Kojović Traparić, Sanja Blagdanić	
Fourth-grade primary students' knowledge and misconceptions about the phenomenon of floating and sinking	37

НОВЕ ПРОГРАМСКЕ КОНЦЕПЦИЈЕ У ОБРАЗОВАЊУ

NOVE PROGRAMSKE KONCEPCIJE U OBRAZOVANJU

NEW PROGRAMME CONCEPTS IN EDUCATION

Драгана Вукићевић, Наташа Станковић Шошо	
Интермедијалност у настави књижевности.....	38
Dragana Vukićević, Nataša Stanković Šošo	
Intermediality in Literature Teaching	40
Јелена Вујић, Мирјана Даничић	
Страни језици у примени – нови хоризонти у високом образовању .	41
Jelena Vujić, Mirjana Daničić	
Applied Foreign Languages (AFL) – broadening the horizons in higher education	42
Рада Шћепановић, Јасмина Милинковић	
Иновативне технике у формативном вредновању математичких знања	43
Rada Šćepanović, Jasmina Milinković	
Innovative techniques in formative assessment of mathematical knowledge	44
Јелена Панић Мараш	

Колико има политичке коректности у настави књижевности? Место савременог српског романа за децу у млађим разредима основне школе..... 45

Jelena Panić Maraš

How much political correctness is there in teaching literature? The place of a modern Serbian novel for children in the younger grades of primary school 46

Николина Шурјанац

Дневник о Чарнојевићу Милоша Црњанског као могућност изборне лектире 47

Nikolina Šurjanac

The Journal of Čarnojević by Miloš Crnjanski as a possibility of elective reading 48

Маја Рауник Кирков, Ролф Голоб, Весна Макашевска, Лулзим Адеми

Имплементација новог садржаја у стандардни универзитетски програм..... 49

Maja Raunik Kirkov, Rolf Gollob, Vesna Makaševska, Lulzim Ademi

Implementation of a new content in the standard university curriculum 50

ПОДРШКА РАЗВОЈУ КЉУЧНИХ ОБРАЗОВНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ

PODRŠKA RAZVOJU KLJUČNIH OBRAZOVNIH KOMPETENCIJA ZA CELOŽIVOTNO UČENJE

SUPPORT IN THE DEVELOPMENT OF KEY EDUCATIONAL COMPETENCIES FOR LIFELONG LEARNING

Марија Воркапић

Игре које подстичу развој просторног резонувања код деце предшколског узраста..... 51

Marija Vorkapić

Games that encourage the development of spatial reasoning in preschool children..... 53

Милош Козић, Драгица Тривић

Ставови наставника хемије о индустријској и примењеној хемији као контекстима за учење хемије у основној и средњој школи 54

Miloš Kozić, Dragica Trivić

Chemistry teachers' attitudes on industrial and applied chemistry as contexts for learning chemistry in primary and secondary school 55

Ивана Ђерић, Славица Максић, Душица Малинић

Оријентација средњошколаца на будућност у условима пандемије .	56
Ivana Đerić, Slavica Maksić, Dušica Malinić	
Orientation of high school students to the future in the conditions of a pandemic	57
Зорица Ковачевић	
Шта уче деца у вртићу? Садржаји учења из перспективе васпитача	58
Zorica Kovačević	
What do children learn in kindergarten? Content of learning from preschool teachers' perspectives	59
Светлана Почуча	
Ставови васпитача о употреби радних листова за развој почетних математичких појмова	60
Svetlana Počuča	
Educators' views on the use of worksheets for the development of initial mathematical concepts.....	61
Софија Маричић	
Криза учитељске професије – анализа и перспективе	62
Sofija Maričić	
The crisis of the teaching profession - analysis and perspectives.....	63

МОДЕЛОВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ЗА УЧЕЊЕ
MODELOVANJE MATERIJALA ZA UČENJE
LEARNING MATERIALS MODELLING

Нака Никшић	
Избор и прилагођавање етномузиколошке грађе гласовним способностима и потребама музичког описмењавања ученика млађих разреда основне школе.....	64
Naka Nikšić	
The selection and adaption of ethnomusicological material to the vocal abilities and requirements of music education among younger elementary school children.....	66
Милош Ђурић	
Превођење у настави на даљину (на материјалу енглеског језика за електротехнику и софтверско инжењерство)	67
Miloš Đurić	
Translating in distance learning (illustrated by English for Electrical and Software Engineering).....	68

ДИГИТАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ УЧЕСНИКА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ ПРОЦЕСА

DIGITALNE KOMPETENCIJE UČESNIKA VASPIITNO-OBRAZOVNOG PROCESA

DIGITAL COMPETENCIES OF PARTICIPANTS IN THE EDUCATIONAL PROCESS

Мира Јовановић, Сања Вулетић, Љиљана Станковић	
Рефлексија васпитача о дигиталним компетенцијама и васпитно-образовном процесу током пандемије	69
Mira Jovanović, Sanja Vuletić, Ljiljana Stankov	
Preschool teachers` reflections on digital competencies and the educational process during pandemic	71
Nataša Rogulja, Mario Dumančić, Mjaka Ružić	
Dizajniranje kratkih književnih oblika u multimedijском окруženju korištenjem programskog jezika Scratch	72
Nataša Rogulja, Mario Dumančić, Mjaka Ružić	
Designing short literary forms in multimedia environment using the Scratch programming language	73
Анита Штерјоска Митреска	
Читање у дигиталном окружењу	74
Anita Šterjoska Mitreska	
Reading in a digital environment	75
Гордана Стоковић, Мирослава Ристић	
Методички приступи развоју алгоритамског начина размишљања у разредној настави	76
Gordana Stoković, Miroslava Ristić	
Developing Algorithmic Thinking- The Methodological Approach in Classroom Teaching.....	77

ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ У НАСТАВИ

INFORMACIONO-KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE U NASTAVI

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN TEACHING

Дејан Јанковић	
Мишљење наставника и ученика о примени Гугл преводиоца у настави	78
Dejan Janković	

Opinion of teachers and students on the application of Google Translate service in teaching	80
Војислав Илић, Сања Филиповић, Андријана Шикл-Ерски	
Опремљеност и сврха коришћења ИКТ у учионицама за наставу ликовне културе.....	81
Vojislav Ilić, Sanja Filipović, Andrijana Šikl-Erski	
Equipment and purpose of using ICT in classrooms for teaching art culture	82
Наталија Остојић, Иван Стојшић, Јелена Станисављевић	
Примена апликација проширене стварности у настави биологије: Анализа прихватања од стране ученика	83
Natalija Ostojić, Ivan Stojšić, Jelena Stanisavljević	
Application of augmented reality applications in biology teaching: An analysis of students' acceptance.....	84
Јелица Ристић, Мирослава Ристић	
SWOT анализа платформе Едмодо за праћење професионалне праксе будућих учитеља.....	85
Jelica Ristić, Miroslava Ristić	
The Edmodo platform for monitoring professional practice of future teachers: a SWOT analys	86
Гордана Мишчевић, Љиљана Бојанић	
Искуства учитеља о предностима и недостацима коришћења Гугл учионице.....	87
Gordana Miščević, Ljiljana Bojanić	
Teachers' experiences regarding advantages and disadvantages of Google classroom	88
Надица Јовановић Симић, Ивана Арсенић, Зорица Даничић	
Принципи универзалног дизајна у примени асистивне технологије код ученика са поремећајима комуникације.....	89
Nadica Jovanović Simić, Ivana Arsenić, Zorica Daničić	
Principles of universal design in the application of assistive technology for students with communication disorders.....	91
Лидија Ралевић, Биљана Томашевић	
Ефекат асинхроног онлајн учења уз примену наставних филмова о растварању супстанци	92
Lidija Ralević, Biljana Tomašević	
The effect of asynchronous online learning with applying the educational videos about dissolving substances	93

UMETNOSTI U SAVREMENOM VASPITNO-OBRAZOVNOM KONTEKSTU

ARTS IN THE MODERN EDUCATIONAL CONTEXT

Радмила Зечевић, Инес Матин

Повезаност мотива у садржајима предмета Српски језик и Ликовна култура у четвртог разреда основне школе 94

Radmila Zečević, Ines Matin

The connection between content motives of Serbian language and Art class in the fourth grade of elementary school 96

Милена Војиновић

Сагледавање места и улоге учења путем визуелних уметности у интегрисаном предшколском курикулуму 97

Milena Vojinović

Perceiving the place and role of learning through visual arts in an integrated preschool curriculum 98

Сандра Јосиповић

Књижевни текст у универзитетској настави енглеског језика струке – достигну хоризонти и савладиви изазови..... 99

Sandra Josipović

Literary texts in english for specific purposes classes at university level-reachable horizons and surmountable challenges..... 100

Татјана Кличковић

Припрема за усмено излагање ученика у оквиру предмета Српски језик и вештина комуникације на примеру романа Последња љубав у Цариграду Милорада Павића 101

Tatjana Kličković

Improving student oral presentations with concepts from the novel The Last Love in Constantinople by Milorad Pavić 102

Марија Барна-Липковски, Реља Пекић

Позориште – школа критичког мишљења за све..... 103

Marija Barna-Lipkovski, Relja Pečić

Theater – a school of critical thinking for all..... 104

Маја Соколовић-Игњачевић

Музичко стваралаштво у васпитно-образовној пракси предшколских установа Србије – заступљеност и видови рада..... 105

Maja Sokolović-Ignjačević

Musical creativity in the educational practice of Serbian preschools – frequency and modalities..... 106

Снежана Марковић

Замке тумачења књижевних текстова у разредној настави..... 107

Snežana Marković

The pitfalls of interpreting literary texts in primary school 108

**ПОУЧАВАЊЕ И УЧЕЊЕ МАТЕРЊЕГ И СТРАНИХ ЈЕЗИКА У СВЕТЛУ
ГЛОБАЛНИХ ПРОМЕНА**

**POUČAVANJE I UČENJE MATERNJEG I STRANIH JEZIKA U SVETLU
GLOBALNIH PROMENA**

**NATIVE AND FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND TEACHING IN THE
LIGHT OF GLOBAL CHANGE**

Аница Радосављевић Крсмановић

**Наклоњеност интернационализацији као фактор мотивације за учење
енглеског језика 109**

Anica Radosavljević Krsmanović

**International posture as a motivating factor for English language learning
..... 111**

Наташа Јанковић, Зорана Опачић, Зорица Цветановић

**Прожимање наставе енглеског и српског језика и књижевности за
децу..... 112**

Nataša Janković, Zorana Opačić, Zorica Cvetanović

**The intertwined teaching of the English and Serbian languages and
children's literature 113**

ВИШЕЈЕЗИЧНОСТ И МУЛТИКУЛТУРАЛНОСТ

VIŠEJEZIČNOST I MULTIKULTURALNOST

MULTILINGUALISM AND MULTICULTURALISM

Милан Вурдеља

**Интеркултурална осетљивост у настави на даљину – тематизовање
Холокауста на часовима књижевности 115**

Milan Vurdelja

**The issue of developing intercultural sensitivity in classroom –
interpretation of Holocaust as a literary theme in the conditions of the
"new normal" 116**

**ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОРОДИЧНОГ ВАСПИТАЊА У САВРЕМЕНОМ
ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ КОНТЕКСТУ**

**DETERMINANTE PORODIČNOG VASPITANJA U SAVREMENOM VASPITNO-
OBRAZOVNOM KONTEKSTU**

**DETERMINANTS OF FAMILY LIFE EDUCATION IN THE MODERN
EDUCATIONAL CONTEXT**

Тамара Прибишев Белеслин, Сања Партало, Александра Хаџић, Драгица
Милинковић

**Породично окружење и математички развој дјеце у раном дјетињству
..... 117**

Tamara PribišeV Beleslin, Sanja Partalo, Aleksandra Hadžić, Dragica Milinković
**Family environment and children's mathematical development in early
childhood 119**

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ ПРОЦЕСИ У ВРЕМЕ COVID-19 ПАНДЕМИЈЕ

VASPITNO-OBRAZOVNI PROCESI U VREME COVID-19 PANDEMIJE

EDUCATIONAL PROCESSES DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Саша Степановић, Владимир Илић

Функционисање наставе за време пандемије коронавируса 121

Saša Stepanović, Vladimir Ilić

Education during the coronavirus pandemic 123

Јована Ђорђевић

**Алтернативни приступ извођењу практичне наставе из области
методике ликовног васпитања током COVID-19 пандемије 124**

Jovana Đorđević

**An alternative approach to implementing students' practical training in
the field of methodology of art education during COVID-19 pandemic 125**

Марина Ковачевић Лепојевић, Марија Стојановић, Бранислава Поповић-
Ћитић, Лидија Буквић Бранковић, Ана Параушић

**Наставничка перцепција сарадње са родитељима за време пандемије
..... 126**

Marina Kovačević Lepojević, Marija Stojanović, Branislava Popović-Ćitić, Lidija
Bukvić Branković, Ana Paraušić

Cooperation with parents during pandemic: teachers' perception 128

Весна Живковић

Стицање методичких компетенција у светлу савремених изазова пандемије на предмету Методика наставе музичке културе – студија случаја 129

Vesna Živković

Acquisition of methodological competencies in the light of modern challenges of the pandemic in the Methodology of music education - a case study 130

Агнеш Седлар, Тамара Рончевић, Душица Родић, Саша Хорват

Могућност примене хибридних илустрација у настави хемије за време Covid-19 пандемије 131

Agneš Sedlar, Tamara Rončević, Dušica Rodić, Saša Horvat

Opportunities for using hybrid illustrations in chemistry education during COVID-19 pandemic 132

Aleksandar Stojanović, Ante Kolak

Mogućnosti didaktičke podrške samoregulaciji učenja u vreme COVID-a 133

Aleksandar Stojanović, Ante Kolak

Possibilities of didactic support for self-regulation of learning during COVID 134

Зорица Веиновић, Јелена Радојичић

Активно учење о природним појавама у настави на даљину у време Ковид-19 пандемије у Републици Србији..... 135

Zorica Veinović, Jelena Radojičić

Active learning about natural phenomena using the distance education during the Covid-19 pandemic in the Republic of Serbia 136

Валерија Јанићијевић, Бојан Марковић, Бојана Маринковић

Од непосредне ка онлајн настави: часови књижевности за млађи узраст у ТВ школи 137

Valerija Janićijević, Bojan Marković, Bojana Marinković

From in-person to online classes: early school grades' literature courses in TV school..... 138

Љиљана Плазинић

Мотивација, анксиозност и самоефикасност ученика у ТВ настави 139

Ljiljana Plazinić

Motivation, anxiety and self-efficacy of students in TV instruction 140

СОЦИО-ЕМОЦИОНАЛНИ АСПЕКТИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ ПРОЦЕСА

SOCIO-EMOTIONALNI ASPEKTI VASPITNO-OBRAZOVNOG PROCESA

SOCIO-EMOTIONAL ASPECTS OF THE EDUCATIONAL PROCESS

Марија Стојановић, Бранислава Поповић-Ћитић, Лидија Буквић-Бранковић,
Марина Ковачевић-Лепојевић

**Повезаност осећаја припадности школи са позитивним развојним
исходима ученика 141**

Marija Stojanović, Branislava Popović-Ćitić, Lidija Bukvić-Branković, Marina
Kovačević-Lepojević

**The relationship between sense of school belonging and positive
developmental outcomes for students..... 143**

Коста Лекић

Утицај лидерских вештина предавача на успех ученика 144

Kosta Lekić

**The effect of the leadership skills of the teacher on the success of the
students..... 144**

Маша Ђуришић, Весна Жунић-Павловић

**Повезаност школске климе и образовних постигнућа ученика:
Преглед истраживања..... 146**

Maša Đurišić, Vesna Žunić-Pavlović

**The relationship between school climate and students' educational
achievements: A review of research..... 147**

Мирсада Зукорлић

**Рефлексије комуникационих компетенција као основе за
изграђивање социјалне компетенције ученика 148**

Mirsada Zukorlić

**Reflections of communication competencies as a basis for building
students' social competence 149**

Борислав Ђукановић, Енита Чустовић

**Утицај пандемије ковида-19 на емоционалне и васпитно-образовне
процесе у породицама адолесцената Србије и Црне Горе 150**

Borislav Đukanović, Enita Čustović

**The impact of the Covid-19 pandemic on emotional and educational
processes in the families of adolescents in Serbia and Montenegro.... 151**

Оријентација средњошколаца на будућност у условима пандемије

Ивана Ђерић

Институт за педагошка истраживања, Београд, Србија

Славица Максић

Институт за педагошка истраживања, Београд, Србија

Душица Малинић

Институт за педагошка истраживања, Београд, Србија

Апстракт

Оријентација на будућност представља начин на који појединац замишља свој развој и одређује колико ће бити успешан у реализацији очекиване будућности. Глобално пандемијско окружење било је посебан изазов за младе који су у фази интензивне изградње жељених и очекиваних будућности и њиховом непрекидном преиспитивању у односу на сопствене капацитете и услове у којима се развијају. Предмет проучавања у овом раду је анализа резултата истраживања о оријентацији младих на будућност у контексту промена које је претрпело њихово образовање због затварања школа, преласка на онлајн наставу и учење од куће (2020-2022). Сачињен је преглед истраживања у циљу бољег разумевања ефеката промена које је донела пандемија како за лични развој младих тако и за дизајнирање интервентних програма који би ојачали позитивну оријентацију на будућност. Анализирани су студије из база података са отвореним приступом по кључним речима: оријентација на будућност, пандемија КОВИД-19, образовање и млади. Издвојено је 20 истраживања чији налази потврђују да је пандемија КОВИД-19 имала дубок утицај на учење, добробит и академску мотивацију младих. Резултати указују да млади имају свест о „рупама“ у свом знању и да су забринути због ризика које недовољна знања носе за њихово даље школовање. Закључено је да оријентација ученика на будућност завређује већу пажњу у образовном окружењу него што је сада случај.

Кључне речи: оријентација на будућност, пандемијско окружење, средњошколци, преглед истраживања

Orientation of high school students to the future in the conditions of a pandemic

Ivana Đerić

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Slavica Maksić

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dušica Malinić

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Abstract

Future orientation represents the way an individual imagines his/her development and determines how successful s/he will be in realizing the expected future. The global pandemic environment was a challenge for young people to construct their desired and expected futures. Their constant re-examination about their capacities and conditions in which they develop are especially endangered. The subject of this paper is the analysis of the results of studies on the future orientation of young people in the context of changes that their education had undergone due to multiple times when schools were closed down, transitioning process to online teaching and learning from home (2020-2022). A review of the studies was conducted to understand better the effects of the changes brought by the pandemic, both for the personal development of young people and for designing intervention programs that would strengthen the positive orientation towards the future. Studies from open-access databases were analysed by keywords: future orientation, COVID-19 pandemic, education, and youth. Twenty studies have been singled out, the findings of which confirm that the COVID-19 pandemic had a profound impact on young people's learning, well-being, and academic motivation. The results indicate that young people are aware of their "holes in knowledge" and are concerned about insufficient knowledge's risks for their further education. It was concluded that the future orientation of students deserves more attention in an educational setting than it is getting at the present moment.

Key words: future orientation, pandemic environment, students, research review